

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 · 50 · 2009

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «КРАТ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF KRAT v. UKRAINE)**

(Заява № 30972/07)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

21 грудня 2010 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням

У справі «Крат проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Райт Маруст (Rait Maruste), *Голова*,

Миряна Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),

Здравка Калайджиева (Zdravka Kalaydjieva), *судді*,

та Стівен Філліпс (Stephen Phillips), *заступник Секретаря секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 30 листопада 2010 року постановляє таке рішення, що було ухвалене у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 30972/07), яку подала до Суду проти України 26 травня 2007 року громадянка України Ганна Гнатівна Крат (далі — заявниця) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція).

2. Заявницю представляв пан В. Крат, юрист, який практикує у м. Луцьку. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — пан Ю. Зайцев.

3. 5 січня 2009 року Голова п'ятої секції вирішив повідомити про заяву Уряд. Відповідно до Протоколу № 14 заява була передана комітету в складі трьох суддів.

ФАКТИ**ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявниця народилася у 1928 році та проживає в Рівненській області.

5. 28 травня 2001 року вона звернулася до Млинівського районного суду Рівненської області (далі районний суд) з позовом до сільськогосподарського виробничого кооперативу Н. та Млинівської районної державної адміністрації, вимагаючи виділення її частки в майні кооперативу Н. За твердженням заявниці станом на 15 червня 2009 року ця частка коштувала 29 767 грн (2680 євро)¹.

6. 10 квітня 2003 року районний суд призначив перше судове засідання на 6 травня 2003 року, а наступне — на 21 січня 2005 року.

7. 28 січня 2005 року районний суд залишив без розгляду позов заявниці у зв'язку з її повторною неявкою у судові засідання. 14 листопада 2005 року заявниця подала апеляційну скаргу на цю ухвалу.

---

¹ 1 грн = 0,09 євро.

8. 21 березня 2006 року апеляційний суд Рівненської області (далі — апеляційний суд), встановивши відсутність доказів належного повідомлення заявниці про судові засідання, скасував ухвалу від 28 січня 2005 року та повернув справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

9. 1 вересня 2006 року районний суд відмовив у задоволенні позову заявниці як необґрунтованого. 2 жовтня та 12 грудня 2006 року, відповідно, заявниця подавала апеляційну скаргу та змінену апеляційну скаргу.

10. 25 січня 2007 року апеляційний суд залишив без змін рішення від 1 вересня 2006 року. Ця ухвала не була оскаржена та набула законної сили.

11. За твердженням Уряду, з дев'яти судових засідань, які були призначені у ході провадження (шість — у суді першої інстанції і три — у суді другої інстанції), три були відкладені у зв'язку з неявкою відповідача або неможливістю явки у судові засідання та по одному — у зв'язку з відсутністю головуючого судді, який перебував на лікарняному, неявкою обох сторін та неявкою заявниці. Також протягом провадження заявниця подала чотири процесуальних клопотання.

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

12. Заявниця скаржилася на те, що тривалість провадження у її справі була несумісною з вимогою «розумного строку», передбаченою пунктом 1 статті 6 Конвенції, де зазначено таке:

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру».

13. Період, який має бути взято до уваги, почався 28 березня 2001 року та закінчився 25 січня 2007 року. Таким чином, він тривав більш ніж п'ять років і дев'ять місяців у судах двох інстанцій.

A. Прийнятність

14. Суд зазначає, що ця скарга не є явно необґрунтованою у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших підстав. Отже, вона має бути визнана прийнятною.

В. Суть

15. Уряд стверджував, що відповідальними за надмірну тривалість провадження є заявниця та відповідач.

16. Заявниця не погодилася.

17. Суд нагадує, що розумність тривалості провадження повинна визначатися у світлі відповідних обставин справи та з огляду на такі критерії: складність справи, поведінка заявниці та відповідних органів, а також важливість предмета спору для заявниці (див., серед багатьох інших джерел, рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*) [ВП], заява № 30979/96, п. 43, ECHR 2000-VII).

18. Повертаючись до обставин цієї справи, Суд зазначає, що вона стосувалась питання права власності заявниці і, відповідно, була важливою для неї, але, з іншого боку, вона у будь-якому разі не була складною.

19. З огляду на поведінку заявниці, Суд вважає, що не було значних затримок, які відбулися з її вини (див. п. 11 вище). Щодо процесуальних клопотань та апеляційних скарг заявниці, Суд вважає, що вона лише використовувала свої процесуальні права та що ці дії не мали значного впливу на загальну тривалість провадження.

20. Суд зауважує, що затримки у провадженні були головним чином спричинені бездіяльністю суду першої інстанції. Так, перше судове засідання було проведено через два роки після подання позову і суду знадобилося більше одного року і восьми місяців для призначення та проведення другого судового засідання.

21. Суд неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, які порушують питання, подібні до тих, що розглядаються у цій справі (див. згадане вище рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*)).

22. Розглянувши усі надані матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатних переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі. З огляду на свою практику з цього питання, Суд вважає, що у цій справі тривалість провадження була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку».

Таким чином, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. ІНШІ СКАРГИ

23. Заявниця також скаржилася на те, що суд першої інстанції належним чином не оцінив надані йому докази. Вона також скаржилася на те, що апеляційний суд не розглянув доводи її апеляційної скарги. Також вона скаржилася на порушення її права власності внаслідок надмірної тривалості провадження у її справі.

24. Уважно розглянувши твердження заявників, з урахуванням усіх наявних у нього матеріалів та в тій мірі, в якій вони охоплюються його компетенцією, Суд визнає, що вони не містять жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією.

25. Отже, ця частина заяви має бути визнана неприйнятною як явно необґрунтована відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

26. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

A. Шкода

27. Заявниця вимагала 59 147 грн відшкодування матеріальної шкоди та 20 000 євро відшкодування моральної шкоди.

28. Уряд заперечив проти цих вимог.

29. Суд не вбачає будь-якого причинно-наслідкового зв'язку між встановленим порушенням та стверджуваною матеріальною шкодою, тому Суд відхиляє цю вимогу. З іншого боку, Суд вважає, що заявниця зазнала моральної шкоди. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, Суд вважає за належне присудити заявниці 1600 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові та інші витрати

30. Заявниця також вимагала 2000 євро за юридичну допомогу, надану їй у зв'язку з розглядом справи у Суді.

31. Уряд заперечив проти цієї вимоги.

32. Згідно із практикою Суду, заявник має право на відшкодування судових витрат, якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їх розмір — обґрунтованим. Суд зазначає, що зазвичай у справах, подібних до цієї, заявники не зобов'язані мати представника і тому витрати на юридичну допомогу не компенсуються. У цій справі заявниця надала укладену з юристом угоду, в якій не було переліку послуг, які мали бути надані. За угодою заявниця не надала жодних документів на підтвердження оплати послуг адвоката. Проте, юрист, про якого йдеться, подавав зауваження у справі та два запити до Суду від імені заявниці. Беручи до уваги свою практику та наявну

інформацію, Суд присуджує 100 євро компенсації судових витрат (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Романченко проти України» (*Romanchenko v. Ukraine*), заява № 5596/03, п. 38, від 22 листопада 2005 року).

С. Пеня

33. Суд вважає за належне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу щодо надмірної тривалості провадження прийнятної, а решту скарг у заяві — неприйнятними.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з тривалістю провадження.

3. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців з дня, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці 1600 (одну тисячу шістсот) євро відшкодування моральної шкоди та 100 (сто) євро компенсації судових витрат разом з будь-якими податками, що можуть нараховуватись; ці суми мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) зі впливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на вищезазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

4. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 21 грудня 2010 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стівен ФІЛЛІПС
(Stephen Phillips)
Заступник Секретаря

Райт МАРУСТ
(Rait Maruste)
Голова